

Epistola

Epla Johannis apli t euangeliſte prima. Ca. i.

Quod fuit ab initio. Dic incipit tercia ps principis
palis huius libri in q̄ ponunt epte bti Johannis
apli t euangeliſte: t qz fm ordinē doctrine coia
tebet spālia pcedere: oponit prio ep̄la ad infor-

mandū boies gene
raliter: scđ ad in
formandū aliquas
p̄sonas spāliter: in
principio epte secū
de. Dñs in duas p
tes diuidit. s. in p
tēnum t tractatū
q̄ incipit ibi. Et bec
e annūciatio. In p
logo tria facit: quia
primo redidit audi
tores attētos: secū
to dociles siue do
ctos ibi. Et vita.
Tercio beniuolos
ibi. Qd vidimus.
Circa prīmū scien
dum q̄ difficultas
materie reddere te
bet auditores attētos: nam ad capiendū talia requiritur
maior attēto. Inter illa q̄o que spectant ad doctrinā ca
tolicā maxima difficultas est circa emanationem filii a
patre in diuinis: de qua tractat. j. v. c. d. Tres sūt qui testi
moniū dant in celo: pater verbi t sp̄us an̄crus: fili maria
difficultas ē circa incarnationē p̄sonae filii assūmentis nām
būanam in unitate suppositi: de qua dicit. j. iii. Dis sp̄us
q̄ confiteet iesum r̄pm in carne venisse ex deo est: et hoc est
quod dicit: a Qd fuit ab initio t̄. Constructio est
suspēsiva vscz ibi: Annūciamus vobis qd fuit ab initio. i. verbi qd p̄ce
dit eternaliꝝ p̄ se qui est principiū seu initiuū totius emana
tionis p̄sonaz: fm q̄ dicit aug. iii. t̄ trinitate. Pr̄ ē pri
cipiū totius trinitatis. principiū em̄ significat id a quo ali
quid pcedit verbi siue filiū: nārē de verbū q̄ t̄ filiū p̄ce
dit a p̄tio p̄ dīcī principiū siue initiuū filii siue verbī: et q̄
ille sit intellectus b̄ l̄fē: p̄t̄ p̄ hoc quod subdit̄ aliquid t̄n
interpositis de verbo vite. Cōsequēter pcedit ad mysteri
um incarnationis. d. b Qd audiuim⁹. s. a Johanne
baptista incarnati verbi precone: cuius discipulus fuit
ille Johannes apostolus t̄ euāgelistā: t̄ dicēt cōtērē docto
res q̄ ipse t̄ andreas fuerūt illi duo discipuli qui audito a
beato iohane baptista de r̄po: Ecce agnus dei secuti sunt
ibm: Job. j. 3. iohannes exp̄lit nomine andree t̄ suū tacuit
qz nolebat se ostendare. c Qd vidim⁹ ocul' nr̄is.
cū ipo conuersando: fm q̄ dīcī Jo. j. Verbi caro factū est
t̄b̄itabile in nobis: t̄ vidimus gloriam ei⁹. oculis em̄ corpora
libus viderūt ei⁹ būanitatē: t̄ diuitatē ei⁹ oculis menta
libus p̄ fidē: t̄ nō solūmodo p̄ fidē cōmē que ē ex auditū s
etiaꝝ p̄ illustrationē spālem: q̄ est qdāmō ex visu: t̄ sub
dit. d Qd p̄spērim⁹. i. p̄fectius insp̄ctus⁹: viderūt
em̄ apli r̄pm cecos illūnante: mortuos suscitātē: t̄ binō:
que non p̄nt nisi virtute dina fieri t̄ talia frequenter facie
bat imperādo tāq̄ sp̄ia virtute: t̄ sic virtus dimitatis vi
tebat qdāmō in opib⁹ illis sicut cā in suis effectib⁹ suo
mō. e Et manus nostre p̄rectauerūt ad declaratōez
veritatis sue resurrectōnis: Luce vlti. Palpate t̄ videte:
qz sp̄us carnem t̄ ossa non h̄z sicut me vidētis h̄re. f
De verbo vite. qz verbū in carnati est vita p̄ cēntiam t̄ tē
p̄ efficacī: est em̄ auctor vite gratie nature t̄ glorie.
g Et vita. Hic reddit auditores dociles. illa cīm̄ que cla
rius cognoscunt clarius p̄feruntur. vñ biero. in p̄logo sup
pentatēbū dicit: Qd melius nouim⁹ mei⁹ et p̄ferim⁹.
apli dō te diuinis fuerūt magis illūnati q̄ alij p̄centes
vel futuri: p̄t̄ qd̄ clari⁹ potuerūt docere de diuinis: t̄ hocfa
cit auditores dociles: ideo dicit: Et vita. i. verbum quod ē
vita p̄ cēntiam vt dīm̄ est. b Manifestata est p̄ opa di
vina i būanitate assūpta exercitata. i Qd vidim⁹ nos

apli ceteris dari⁹. k Et testamur. de visu t̄ auditu.
l Et annūci. vobis. vt edicti sūtis. m Vita ecnā.
.i. verbi incarnati vt dīm̄ est Jo. xvij. Hec est vita et
navt cognoscat te solū deinceps: t̄ que misisti ihm r̄pm
n Que erat apud p̄fem̄. vt p̄sona distinta ab eo per
eternā ḡnatoez
in dina natura. o Et apparu
it nobis. sp̄alit̄ i
būanitate assū
pta. p Qd
vidim⁹. Hic
timō reddit au
ditores būanito
los ex bonitate
suis huīus do
ctrine: nam per
eam habet vita
grē in p̄nti: t̄ vi
ta glie in futuro
et hoc est quod
dicit: Quod vi
dim⁹ t̄. iā ex
positū ē supra.

r Annūciamus vobis vt et vos societatem habea
tis nobiscū. per charitatem que est eadem cum gratia
vel ei inseparabiliter annera t̄ societas nostra sit cum pa
tre t̄ filio. t̄ per hoc intelligitur spiritus sanctus qui est
tercia in trinitate persona: per charitatem enim tota
trinitas inhabitat mentes iustorum: sicut amans ba
bitat in amato et econverso: p̄pter quod dicitur infra
iii. Qui manet in charitate in deo manet et deus in eo.
sic autem nō est in peccatoribus: licet sit in eis p̄ p̄nti
am essentia et potentiam: per quē modū etiā est in ce
teris creaturis: t̄ quia societas gratie est dispositio ad
societatem glorie: ideo subditur: s Et huc scribim⁹
vobis vt gaudeatis de gloria iam habita in spe.
t Et gaudium vestrum sit plenū. quād babebitū
re. v Et bec annūciatio. Finito probemio hic
acceditur ac tractatum: in quo agitur de his que in p
temō sunt breueri prelibata: Sunt autē tria: vt pa
ter ex predictis scilicet eternalis verbi generatio: tem
poralis eius incarnatione: fidelium adiuvicem et cū deo
associatio: et de his tractat in processu huīus ep̄stole:
non tamē eodem ordinē: nam vt continetur dicēda di
ctis īmēdiatē. primo tractat de vltimo scilicet de dī
et fidelium associatione: secundo de verbi incarnationē:
quarto capitulo. Tercio de ei⁹ eterna ḡnationale: ca
pitulo quinto. Circa a primū sciendū: q̄ societas di
et hominum in charitate inchoatur in via: t̄ consum
maturi in patria: gitur primo tractat de ea vt in via ba
betur: secundo prout in patria expectatur: capitulo
tercio. Prima dividitur in tres partes: Nam primo
excludit huīus societatis impedimentum: secundo in
ducit ad eius promotum: ibi. Et iū hoc sciimus. Ter
cio vt evitetur predice societatis facte dissipatiuū: ibi.
Molite diligere. Prima adiuc i duas: quia primo
declarat propositum: secundo concludit intentum ut
principio capitulo sequentis. Prima adiuc i duas:
quia primo facit propositum: secundo removet quoddā
fallsum dictū: ibi. Si dicēmus. Circa a primū sciendū:
q̄ similitudo facit associationem: Ecc. viiiij. De aīal di
ligit sibi simile. Qis caro ad sibi similem cōiungetur: t̄
omnis homo sibi similem associabitur: et per oppositum
dissimilitudo impedit eam. ii. Oz. vij. Que enim par
ticipatio iusticie cum iniquitate: aut que societas lu
cis ad tenebras: peccatum autem tenebra est: et ideo
facit dissimilitudinem ad deum qui est lux vera: et per
cōsequētē impedit societatem cū eo: dicit g: v Et bec
annūciatio. i res annūciatōe digna. x Quā au. ab
eo. i. a. v̄bo incarnato. y Et annūci. vobis. tanq̄ a
apli tm̄stri: t̄ qd̄ sit illō subdit. z Quā au. ab

Epistola

vno mō cui nibil deest de his ad quē tenet: et sic qui seruat
verbū dei q̄stum ad ei⁹ p̄cepta: dī in charitate p̄ficit⁹. alio
mō accipit cui nibil deest de his que p̄t habere: et sic cha-
ritas nō est p̄fecta in via: q̄ sp̄ p̄t quilibet q̄tūcūq; p̄-
fecitus in merito crescere. vñ tñ dī alio p̄fector in q̄stū nō
solū seruat manda-
ta q̄ se necessitatib;
Et etiā cū h̄ obilia q̄
se supererogatōs: et
sic dicit salvator: in
ueni viā p̄fectionis
ārenti: Matb. xix.
Si vis p̄ficit⁹ eova
de vēde omia q̄ ha-
bes et da paupib; et
veni et seq̄re me. et
q̄to q̄s ferueritius
cī madata v̄plu-
ra de obiliis ex cha-
ritate seruat et tri-
ctius: dī magis p̄fe-
ctus: et q̄ p̄ charita-
tē te v̄bit in nob;
tō subdit⁹. a H̄
hoc scimus q̄m in
ipo sumus. tñ bac-
cipit scia large pro-
prietura p̄babiliter
dēm ē.c. p̄cedent.
nisi sup h̄ bateatur
reuelatio diuina: qđ
aut sequit⁹ in alio-
bus. Si in ipo p̄fe-
cti fuerim⁹. nō ēis
libris correctis: b Q̄ dicit se in ipo manere. p̄ chari-
tate. c Debet sicut ille abulauit. inter boies puerilato
d Et ipē ambulare. ipē imitāto. nō solū i obliteratōne
p̄ceptor s̄ et filior̄. b̄m suā possibilatē q̄uis ad hoc nō
tenet de necessitate. e Charissimi. Dic p̄n p̄fimat
dēm suū. l. q̄ p̄ceptū de dilectione dei et p̄m̄ ex q̄ p̄cedit
opa bona ē ab antiquitā. d Charissimi nō manet. nouū
scribo vobis t̄c. ē em̄ hoc mādatū d̄ dictamine legis nālis
q̄ bō diligat deū: a quo babet ē et vivere: rhoiem sub si-
milem in specie: vñ et bruta aialia hoc faciunt: Ecce. xiiii. c
H̄c aial diligit sibi sile: et sic est insertu⁹ mentib;lane a sua
prima p̄ditione. ē etiā de lege scripta diuina deū. vñ. ca. Di-
liges dñm tuū er toto corde tuo t̄c. et de dilectione pri-
mi dī leui. xix. Diliges primū tuū sicut teip̄ni. et sic ē datū
ab initio legis. f Itēp̄ mā. no. scri. vobis. q̄ idē precep-
tum de dilectione renouato ē in euangelio qđ dī lex amo-
ris. g Qđ vez. ē.i. verificati⁹. b Et in ipo. l. do bu-
manato q̄ ex charitate maxima passus est pro nobis.
i Et in vobis. q̄ p̄ hoc dedit hoib; mariniū incitium
amoris: p̄ter quod immunitē sua passione dixit. Io. xiiii.
Ma. no. do. vobis. vt dili. inimicē sicut dixeri vos. k
Quia tenebre. i. figure et vmbre ve. te. l Transierit. i
passione dñi: in cui⁹ signū velū tēpli tūc fuit scissum: Luce
xxiiii. m Et ver lumen iā lucet. i. veritas euangeli⁹.
n Qui dicit se in luce ec. i. in veritate euāgeli⁹a v̄tere.
o Et frēm suū odit in tenebris e. culpe et ignozat̄: et per
oppositū. p Qui diligit frēm suū. in deo et vñ den qđ
ē charitatib; diligere. q In lumen manet. l. ḡe: et q̄ co-
sequēs in lumen increato in q̄ manet p̄ grām sicut amas in
amato. r Et scā. in eo no ē. actiū et passiū. scādalu⁹
em̄ est dictū vel factū minus rectū: alteri p̄bens occasioēz
ruine: manēs aut in lumen dicto mō: ex facto vel dicto suo
nō prebet alteri occasiōne peccati⁹: nec ex facto alteri vel
dicto ruit in peccati⁹. s Qui aut̄ odit t̄c. p̄t ex dictis
sua. t Scribo vobis. Dic p̄n ad opa meritaria indu-
at aliq̄s sp̄aliter: et prio baptizatos ab eo: de quoy salute
erat sp̄aliter sollicitus: nō em̄ omnes eiusdē cunctatis vel pa-
triæ baptizavit vel couertit: nā in p̄tib; illis paul⁹ p̄dica-
vit et timotenus et plures alij: vt p̄p̄ ex epis̄līs Pauli et acti-

bus aplo⁹: dicit s̄. e Scribo vobis filiolī. Illi filio-
li. p̄p̄ dicūtur aliquius a q̄ baptizari sit: vel de baptis-
mo leuati. v Qm̄ remitt. vobis peccata. i. remissa se
in baptismo: q̄ telē totā culpā et penā. x Prop̄
nōme ci⁹. s. t̄pi in cui⁹ noīe dabat baptism⁹ i p̄minua
ecclia: vt b̄ act.

i. q. d. decetero
nō debetis inq-
nari q̄ peccatu⁹
scđo inducit cō-
uersos morib; et
scia de quib; est
multū curādū:
eo q̄ bonū ipo-
riū redidat i ro-
tam eccliam: p-
pter qđ vocat e-
os p̄ies. d. y
Scribo v. p. z.
q̄m cogno. eū q̄
ab initio ē. i. ver-
bu⁹ incarnatu⁹
p̄cedēs a patre
vt dictū ē in p̄t
cipio b̄ epte. q.
d. eis. exquo ba-
bētis maiorem
sciam alij: dete-
tis ē alio p̄ exē-
plū p̄ ope v̄tus.
Lercio inducit
adolescentes i q̄-
bus incipiunt cō-
cupiscentiae car-

nis vigere: p̄ter qđ laudat eos te castitate: vt ad eas
magis animen̄: ma virtus laudata crescit: iō dicit: 3
Scribo vobis adole. q̄m vici. malignū. i. mali ignis in-
centiu⁹: q̄ est ignis p̄cupie carnalis. q. d. decetero non
debetis p̄mittere vos vinci a carnalibus desiderijs. q̄r
to inducit infantes: tñ aliquo mō rōnis capaces q̄ licet
paucā cognoscat te diuinis tñ recognoscit deum esse
patrem iustitū: dicit igitur: a Scribo vobis infan-
tes q̄m cogno. patrem. q. d. exquo cognovitis eū: v̄
bētis eum reuereri: et prout possibile vobis est imitari.
Quinto inducit iuuenes qui iam h̄j̄t robur corporis. d.
b Scri. v. iuu. q̄m for. estis. q. d. sicut estis fortis in
corpe ita sitis mente: vt nō deficiatis in quacūq; tribu-
latione: et subdit⁹ ad bocratio: c Et vicisti mal-
ignum. idest dyabolum renunciando ci et p̄p̄is ei⁹ in ba-
ptismo. q. d. debetis firmū stare nec decetero vincami
ab ipso. d Molite diligere. Dic ponit diuine soci-
tatis cū boibus dissipati⁹ ut evitēt: qđ ē dupler. s. cu-
piditas q̄ ē venenū charitatis. in qua charitate consi-
stit dicta societas: et heresis pueritas q̄ dictā societate
dissoluit: g primo docet cauere primum: scđo sedim: ibi.
Filioli. Circa primum dicit: d Molite dili. mūdū. nō
accip̄t hic mūdū p̄ v̄iueritate creatureū: sicut dī
Io. i. Mūndus per ipm factus est. creature em̄ dili-
gēnde sit: in q̄stū p̄ cas ascendimus: tanq̄ p̄ scalam
ad cognitionē creatoris: Ro. i. Inuilibilis em̄ ipsius
i. dei a creatura mundi. i. ab hoile per ea que facia sunt
intellecta sp̄icunt̄: semiperna quoq; virtus eius et
diuinitas. sed accip̄t hic mūdū p̄ boibus delectibilia
b̄ mō inordinate q̄rentibus de quib; dī Job. i. Mū-
dus eum non cognovit. q̄ occupatio circa delectibilia
mūdū: impedit cognitionē dei. L 3 aīe nā sit in ip̄s dili-
gēda: viciū tñ est odiendū et fugiendū: nā amicus stu-
tor̄ simil efficiet: puer. xiiii. nominat aut̄ hic mūdū ra-
tionē vicioz: iō subdit⁹: e Neq; ea que in mundo
sunt. i. vicia eorū. f Siquis diligit mūdū. hoc mō
decim⁹. g Nō ē cba. p̄is i eo. nā amor delectabiluz
b̄ mūdū retrabit ab amore diuino. h Qm̄ oē qđ
ē in mūdō. i. in boibus mūdanis. a Cōcupia car.

Epistola

qz cuiuslibet fidei hoc notū est te deo. b Scitote qm̄ et ois q̄ facit iusticiā. i. oī a iusticie. c Epiponat̄ est. i. b facit inq̄tum habet eē ab eo: t̄ si loquīt̄ de opibus iusticie q̄ est virtus politica: rex est qz ab ipso ē oēbonū nature: t̄ multo fortius est rex de opibus iusticie infuse q̄ dāt̄ cuī grā: p̄ quā bō p̄fici-
tūt̄ in quadā p̄tici
patōne supnatura
li esse diuinū: b̄m q̄
dī sc̄a petri p̄mo.
Matuīa t̄ p̄ciosa
nobis p̄missa do-
nauit: et q̄ hec effi-
ciamini diuine na-
ture consortes.

In. c. q. vbi dī in
postl. Charissimi n̄
mādatū nouū scri-
bo tōbis. Addicō
Recepta d̄
Dilectōe dei
et. p̄m: in
qmb̄ tota let & p-
phete p̄dēt̄: ut dīci-
tur math. xii. inq̄t-
rum sū d̄ necessaria
se salutis implēda
in re lege ad plenū
continenf. s. Lœui. rit. deut. vi. sed inq̄tum ad p̄fectiones
implectionis dīctor̄ p̄ceptoꝝ p̄tēt̄ tāq̄ p̄silia: nō in lege
rēte. sed in lege no. continef̄ qd̄ de primo patet math. xix.
Sivis p̄fectus ee t̄. de. q. b̄. Job. xii. Mādatū nouū
to tōbis ut diligēt̄ inūic̄ sicut dulci ws. modus em̄ di-
lectionis t̄p̄ ad dīscip̄los seu ad bñanū gen̄: qui quidem
mod̄ declarat̄ cū dic̄: Sicut ego dilect̄ ws attingit sum-
mū gradū p̄fectionis dīlectōnis primi: put̄ fuit plene de-
clarat̄ in additōne sup euāgeliū. Jo. c. 8. dīcto. vii. p̄dīcta
p̄cepta q̄t̄ ad ea q̄ sūt̄ de necessitate salutis in re. lege co-
ntinef̄: t̄ id nō sunt noua: q̄t̄ b̄o ad ea q̄ p̄tinēt̄ ad ver-
fectōem p̄ modū p̄sili t̄m̄ in legē noua: t̄ bin h̄ dī-
cunt̄ noua: t̄ sic p̄xie intelligunt̄ verba bt̄. Jobannis: cā
dīct: Nō mādatū nouū scribo tōbis: s. mādatū v̄. sc̄i-
et q̄t̄um ad ea q̄ sūt̄ de necessitate p̄cept̄ cū dīct: Iter
mādatū nouū scribo tōb̄. intelligēd̄ ē q̄t̄ ad ea q̄ p̄ti-
nēt̄ ad p̄fectōē iploeoꝝ: t̄ de h̄ vide ap̄l̄ i. addicō p̄dīcta.

Dīcte q̄le charitacē. Postq̄t̄ bēt̄ Jobes. La. iiii.
Octauit de societate dei t̄ boī que b̄t̄ i via. Dic̄ cō-
sequēt̄ tractat̄ de illa q̄ in patria expectat̄: t̄ dīm̄
dīf̄ in duas p̄tes: qz primo declarat̄ cius p̄fēctionē: sc̄do
debita ad ip̄am dispōnēt̄. Et dīs. Circa prīmū dīct:
a. Dīcte. i. diligēt̄ attēdīte. b Qua. ch. de. n. b̄
p̄. celestis ws i filios adoptāt̄. Jo. i. Dīcte eis p̄tēt̄
filios dei fieri his d̄ credit̄ in noī eius: id subdit̄: c Ut
filij dei noīemur t̄ sim̄. a. veritate ita q̄ bō nomē i nobis
nō ē vacūn̄ nec inane: t̄ p̄s hēmn̄ ius in celesti heredi-
tate. p̄ Propter hoc mādū n̄ co. nos. noticia appro-
batōnis: hoīes em̄ mādū n̄ approbat̄: t̄ reprobat̄ illos q̄
tēt̄oress̄ terrenōꝝ: t̄ appetitōres celestīs: eos miseros t̄
stultos reputat̄: t̄ subdit̄ cā cum dīct: e Quis nō
nouit̄ eū. p̄ bō. ii. q̄ hoīes mādū sūt̄ terrenīs totaliter
int̄cti: auertit̄ur a cognitōne dei p̄t̄: q̄t̄ dāt̄ dātor cele-
stis hereditatis: p̄ter quod nō approbat̄: t̄ reprobat̄ tēt̄oress̄
terrenōꝝ: t̄ appetitōres celestīs: t̄ si querat̄ q̄ se illa
celestia r̄ndet̄: f Charissimi nūc filij dei sim̄: p̄ q̄t̄am
adoptōnis. g Et nondū appuit quid erim̄: qz illa bo-
na celestia non sūt̄ compēhensibilia. q. d. nō p̄t̄ suff. cīter
exprim̄ ab hoībus vite p̄t̄is. j. Lox. ii. Oculus nō vi-
de t̄ auris non audiuit̄ t̄ in cor hoīis nō ascēdit̄ q̄ prega-
vit̄ deus his qui diligēt̄ eū. b Sc̄imus. q. d. bō t̄m̄ sci-
mus in generali de celestib̄. i Qui cū appuerit. i. cum
nobis se p̄tem̄ onderit̄ in possessione celestis hereditatis
nos ponēdo. k Siles ei criminis. iū ipm̄ q̄t̄um possib̄

le est trāffornati t̄ ei p̄iuncti: t̄ subdit̄ modus bñi cō-
junctionis t̄ transformationis cū dīct: l Qui vi-
debit̄ cū sicuti ē. vidēdo ip̄m clare trānū et vnum.
Cognitio em̄ bñi oēs pbantes sūt̄ p̄ assimilationēs co-
gnoscēt̄ ad cognitū: hec aut̄visio ē p̄fectissima cogni-

tio que p̄t̄ ba-
ben a creatura
intellectuali: et
p̄ p̄sib̄i assi-
mulatio p̄fectis-
simā ad deum t̄
trāfformatio p̄
amorē amērū:
z in boc colisit̄
societas de rē
atoꝝ.

scūs ē. p̄ Dis q̄ facit pecca-
tu: t̄ iniqt̄at̄ facit. Et pec-
catū ē iniqt̄as. Et sc̄it̄ q̄a
ille appuit̄ vt p̄t̄ toller̄
et p̄t̄m̄ i eo nō ē. Dis q̄ in
eo manet̄: non peccat̄. Et
ois q̄ peccat̄ nō vidit̄ eum:
nec cognovit̄ eum. Filioli
nemō vos seducat̄. Qui facit
iusticiā iust̄ ē: sicut ille in-
stus est. Qui facit p̄t̄m̄ ex
dyabolo ē: quoniam ab ini-
tio dyabol̄ peccat̄. In hoc
appuit̄ filī dīl̄ vt dissoluat̄

m Et oīs. Illic
p̄t̄ declarat̄ ce-
bitā dispōnēt̄
ad bāc societa-
tē: sequēdāz q̄
duplex est: sc̄d̄
ponit̄b̄. Dis q̄
nō est iustus. p̄
ma in duas: q̄a
primo facit po-

sūtum sc̄do remouet̄ quoddā dictū erronez: b̄. Filioli.
Prīma vō dispositio ad visionē dei p̄sequendā est
pūntas mentis bñi dictum saluatoris Math. v. Hē
mādū corde: qm̄ ip̄i dei videbit̄: ideo dīct: m Et
ois qui habet spēm bñi in eo. hoc est in deo sperans
t̄p̄m̄idere faciet̄ ad faciem clare. n Sanctificat̄ se.
conscientiam emūdādo. o Sicut ille sanctus est.
p̄ter quod nō admittit̄ ad sui visionem nisi sanctos
Et quia ab ea repellit̄ immūdī: consequēt̄ ostendit̄: p̄ Dis qui facit peccatum et iniqt̄at̄.
Nam peccatum est transgressio legis diuīne. Ler aut̄
divina est ipsa equitas: t̄ ideo in omni peccato morta-
li est equitatis corruptiō: t̄ per consequēt̄ iniqt̄at̄.
q Et sc̄it̄ quia ille apparuit̄ in carne. assumpta.

r Et peccata toller̄t̄ que sunt diuīne visionis impe-
dimenta. s Et peccatum in eo non est: id est cēnō
p̄t̄: ideo subdit̄: t Omnis qui in eo manet̄ fide
formata charitacē. v Nō peccat̄. q̄dū sic manet̄:
quia contraria simul esse non possunt in eodem subie-
cto. x Et oīs qui peccat̄ non videt̄ eum. videns ei
tēt̄um clare: cum videat̄ ipsum sumim̄ bonum: nullo
modo potest auerti ab eo per peccatum. y Hē
cognovit̄ eū. fide formata charitacē: nec per hoc em̄.
t̄lligendum q̄ habēns fidem charitacē formata mō
possit peccare vt aliqui dixerunt̄ t̄ male: apocal. q. ch. 2
ricaret̄ tuam prima reliquiā: menor esto itaq̄ vnde
erideris t̄. sed sic est intelligendum: q̄ nullus vēt̄s
actu fide formata charitacē vel existens in ea peccat̄:
ideo dīctur. z Hē cognovit̄ eū. sc̄i: et actu p̄c-
cando. 3 Filioli. Hē p̄sequēt̄ remouet̄ quoddā
dictū erronei: erāt̄ em̄ aliqui dīctes q̄ cognitio fidei
sine opibus sufficiebat ad salutē: cōtra quem errorem
script̄ beatus Jacobus vt vīlū ē. s. in ep̄la sua. et sic
h̄ ipm̄ dīct bēt̄ Jobannē. 3 Filioli me ne. wōs se-
ducat̄. p̄dicto errore. 4 Just̄ ē. r̄nō ille q̄ credit̄ sine opib̄. c
Qui fa. pec. et dya. ē. 3 dīct se ee xpianis. d Om̄
ab ini. dya. peccat̄. nō ē p̄ bō intelligēd̄ q̄ creat̄
fue rit mal̄ vt dīrēt̄ alīc̄. q̄ scribēt̄. Hē. i. Cīdit de cī-
cta q̄ fecerat̄: t̄ erāt̄ valde bona: s q̄ erāt̄ p̄rio peccauit̄
sp̄ in p̄t̄o p̄seuerauit̄: nā p̄t̄m̄ ē ē irremediabile et ad
peccandū hoīes iduxit̄. e In. b̄ ap. fi. dei. i. bñanita-
te assūpta. f Ut disp. opa dyaboli. p̄ mortē suam t̄
ecclēsē sāfa ab eī mortē efficaciā babēt̄: nō p̄cludit̄:

Johannis. I.

s. *Omnis q̄ natus est ex deo. p sacramentū baptis̄mī qd̄ est sac̄mī fidei formata.* **b** *Pec̄m nō facit. inq̄tum sic natus: qz fides formata charitate nō stat cum p̄c̄to mortalitā subdit:* **i** *Qm̄ semel ipius in eo māuet. s. ḡ q̄ nō sp̄at̄ secū tale p̄c̄m.* **k** *Etnō pōt̄ peccare. inq̄tuz babēs gratia q̄ nō pōt̄ ec̄ ratio peccati: sicut se dens in q̄tuz se dens n̄ pōt̄ ambulare: t̄ in hoc sensu sedentem ambulare ēim̄ possibile p̄t̄n̄ peccare p̄ vertibilitatē liberi arbitrii: qd̄ nō cōfirmat in dōno p̄ grām in p̄t̄mī in aliqb̄ ex gratia speciali: ppter qd̄ inter distincōem s̄ liorū dei t̄ dyaboli. **l** *In hoc manifestū sc̄ filij dei. s. q̄ non peccant mortali-**

ter. m. At **l** *filii dyaboli. p̄ opationē p̄c̄ti: et sic patet q̄ nō sunt ali- qui filii dei p̄ fidem sine opibus qd̄ p̄cludere intende- bat. **n** *Qis. Hic ponit̄ sc̄da dispositio ad beatitudinem que est charitas fraternitatis: Matth. v. Beati miseri- cordes: qm̄ ipī misericordiam sequentur. Et dividit̄ in duas p̄t̄mī: p̄mī inducit ad fraternalē caritatē actu- sc̄do declarat rebūtū modūbi: Filio. Circa primam p̄t̄mī p̄tinuit ad se p̄dicta di.* **n** *Qis q̄ nō est iustus. iustitia insula. o* *Nō est d̄ deo. qz illa sola fa- cit dignū eterna vita. p* *Et quin nō diligit fratrem. silt nō est dignus vita beata. q* *Qm̄ hec est annun- ciatio. i. res annūciata. r* *Quā audistis ab initio. ouversationis vre. s* *Ut diligat̄ alterut̄. Charita- tie. t* *Nō sicut cayn. supple sitis. v* *Qui ex maliggino erat. i. dyabolo. r* *Et occidit fratre suūz abel: Gen. iii. y* *Et ppter quid occidit eum: r̄ndet: 3. Qm̄ opa eius maligna erat. t̄c. ista fuit occasio p̄- tua mām̄ mūnera abel. ppter eius iusticiam erant acce- pte deo. in cui⁹ signū ignis descendit de celo t̄ consumpsit eius sacrificiū. Un. gen. iii. vbi d̄: Et respexit deus ad abel t̄ ad munera eius. Interpretatio theodotiois ba- fet: Inflammavit deus sup̄ abel. talis. n. inflammatō signū est acceptationis diuinæ et p̄. v. Judi. de oblatiōe ge- diconis: t̄. v. in oblatiōe manue: ct. iii. Regu. xviii. in oblatione helye. t̄. v. Paralyp. iii. de oblatiōe salomo- nis: quod videns cayn p̄cepit odū p̄tra fratré t̄ ini- dia: ex q̄ odio sicut ex causa. p̄m̄qua occidit cum: dicū- tur aut̄ opa cayn fuisse maligna: qz̄ l̄ offert̄ deo tamē de peioribus t̄ ex voluntate querit̄ d̄. Gen. iii. A. cayn aut̄ t̄ ad munera eius nō respexit. q. d. ppter ma- liciam cayni mūnera eius nō acceptavit: ter b. p̄cludit dicēs. a* *Molite mirari fr̄s si odit̄ vos mundū qz̄ opa eius maligna sunt: vfa aut̄ bona: t̄ subdit̄ cam- bonitatis. d.* **b** *Fratres nos sc̄m̄. certitudinalē si referat ad aplos qui receperunt spiritum sanctūz in- signe visibili: t̄ in gratia fuerint̄ certificati: t̄ de hoc p̄ di- minā reuelationē fuerint̄ certificati. Si aut̄ ad alios re- ferat t̄ uocē hoc fare accepit̄. p̄. p̄babilī dictura. c* *Qm̄ translati sumus de morte. culpe. d* *Ad vitas gratie. e* *Quoniam̄ diligentes fratres. opera bo et charitate facta sunt meritoriatō subdit̄ q̄ opositū. f* *Qui nō diligit manet in morte. qz̄ caret charitate que est vita anime. g* *Omnis q̄ odit̄ fratres suū. qz̄ est**

p̄c̄us q̄ nō diligere eū. b *Homicida est. sciپ̄us so- lit̄er. t̄ fr̄tr̄is sui corporaliter dispositio in nam oculū et di- sposicio ad bonitatem: sicut dicit̄ est te cayn. i* *Eccl̄ qm̄ ois bo. nō bo vitā eternā in se manet̄: qz̄ non habet̄ grātiam que est in nobis quedam; inchoatio vite eternae que plurim̄ ḡt̄ur in gloria q̄ est p̄ tracon- sumata. k* *In*

hoc cognomimus. cōsequenter inca- ar ad actū fr̄tr̄e caritatis p̄ exem- plū xp̄c̄. q̄ morti vo- luit̄ p̄m̄ra salutē: et p̄vimo facit̄ suā in- ductionē: sc̄do aliq̄ n̄ exclusionem: ibi Qui habuerit tē. Circa p̄m̄ patet̄ h̄a vīḡ ibi. l *Et nos te. p̄frat̄. atas ponere. i. vitā corporalē p̄ salutē co- rum sp̄nali exponē. Et hoc tebū pat̄ ex ordine charitati finē quē deus super- oia diligendus est: et post ipm̄ anima p̄- p̄sa: et tertio loco*

*anima. primū: quarto et vlt̄mo p̄m̄ corpus finē ang. j. de doctrina christiana boñū vo mīn̄ diligibile finē ordi- nē rectū d̄ exponi p̄ salutē magis diligibilis. ppter quod vita corporalis est exponēda. p̄ sp̄nali salutē. primū nō tam̄ omnes s̄o ad hoc tenent̄ nec uniformē: cuius ratio est: qz̄ cuiuslibet s̄o imminent̄ cura sui corporis: nō aut̄ cura de salute sp̄nali. primū: sed solum in casu necessitatis: ut si quis videat̄ p̄dicitari. primū sp̄nali et nō possit sibi alteri subveni- ri: nisi p̄ hoc: q̄ talis videns exponit̄ se morti corporali ta- li casu tenet̄ hoc facere et nō alz̄et̄ hoc modo videret̄ beatū vitalis martyr vīsū medici in articulo mortis positus p̄ fidei christi: et erpauelēt̄ suis exhortationibus robo- rasse: p̄ quo ad mortē fuit̄ demissus. Illi bo qui curaz aiz̄ habent̄ ut sacerdotes curati et cōfī et aliū prelati: non solū in hoc casu: s̄ etiā in aliis tenent̄ p̄ salutē subditōrū suorū vitā exponere corporalē: ut p̄pote si lupus intrat gre- gem ad corripēndū eū in fidei vel moribus: alteri nō esset̄ pastor: s̄ mercenarius finē dictum saluatoris. Jo. v. ca- in. Qui habuerit. **m** *Ante odit̄ in aliquibus defectu- bus eius charitatis. d.* **n** *Qui habu. sbam buus mūdi. s. dūtias. Hic tangit̄ duplex casus: in quo elemosynam facere necessitatis est et p̄cepti: vnū acc̄ p̄f et parte fa- cientis. s. qn̄ boz lugubrūz virtutē et vestitū: p̄sideratis ne- cessitatibus p̄sonēz t̄ status t̄ nō solū finē p̄ntēm statū: sed etiā finē ea que p̄babilit̄ possunt̄ occurtere et frequenter occurrit̄: t̄ vīm hoc d̄ Luce. xj. Quod sup̄est date elemo- synam. vñ basilius: Famelia pānis est quē tu tenes: nu- di tunica quā in p̄clavi p̄scravas: discalciati calceus q̄ ap̄d- tecimarcet̄: indigentis argentuz qd̄ possidem̄ humātū: q̄ circa totū inūriaris q̄ dare valeres. t̄ hoc idē dicit̄ Am- bro. in decreto. di. xlvi. c. **o** *Si t̄ bi. ce hoc notat̄ eū dicitur. m* *Qui. n. bz̄ sbam bui. mūdi. i. dūtias sup̄flua modō dīcto. sc̄ds casus accipit̄ et p̄ recipit̄. s. qn̄ patit̄ vrgē t̄cē necessitatē t̄n̄ apparet̄ vñ sustentari possūm̄ p̄ elemo- synā istū: t̄ tūc̄ iste tēnef dare nō solū d̄ sup̄fluo sicut in ca- su p̄dōc̄: s̄ etiā t̄ necessario: nō p̄t̄ne sūm̄ inuidit̄ p̄li- derate: qz̄ plus q̄libet tenet̄ sibi q̄ alteri si sit in necessitate sili: s̄ t̄ necessario sui statū: nā qibz d̄ se restringēt̄: p̄- pīm̄ admittit̄ in vlt̄ma necessitate et finē hoc subdat̄. n* *Et viderit̄ fra. suū necel̄ habere. s. vlt̄ma. o* *Et clau- serit̄ viscera sua ab eo. subiunctionē ei tēnegando. p* *Quo modo charitas dei manet̄ in eo. q. d. nullo modo rū- tali. n. casu est̄ trāsgresso: p̄cepti diuini: p̄t̄ qd̄ dicit̄ aus-***

Epistola

Pasce famem morientem: si non paupiſti occidiſti. q **F**ilio
li. **D**ic p̄t̄r̄ induc̄t̄ ad debitū diligēdi modū. d. q **F**ilioli mei nō diligamus verbo. s. tñ: ſicut illi q̄ verbo dicunt
ſe fratrib̄ p̄pat̄: ſe de facio nibilat̄ die eſt amor fictus ſi-
ue van⁹. r **N**eque lingua. ſ. fallaci: ſicut ioab dixit ama-
ſe. u. Reg. xx. Gal
ue mi frater et ſta-
tim interfecit eum
z bic amor noui ſo-
lū eſt fieri z vanus
ſed etiā p̄ditorus
ſ. **S**ed ope. p̄tra
pm̄. e **E**t ve-
ritate. ſ. ſcdm̄. v
In hoc diligendi
mo. ſ. efficiat z ve-
raciter. r **C**o-
gnoscim⁹ q̄m ex ve-
ritate ſum⁹. i. ex do-
ci eſt ipa veritas.

y **E**t in ſpectu
tius ſuadebimus
corda nra. ad vere
charitatis opa vel
aliter. **S**uadebim⁹
corda nra. i. p̄fidē-
ter p̄ſentare po-
tem⁹ cora eo corda
nra: q̄ ſi aliter dili-
gerem⁹. ſ. vane vel
false hoc facere nō
poſſemus: iō ſubdi-
tur. 3 **Q**m̄ ſi
rob̄bēterit nos cor
nrm̄. ſ. vana v̄l fal-
ſa dilectione. a
Maior eſt de' cor-
de noſtro z n o.
Apter qd talis va-
nitas vel falſitas n latebit eū. b **Q**arifſimi ſi cor no-
non rep̄ nos. de vana vel falſa dilectione. c **F**iducia ba-
bem⁹ ad teū. ſ. in noſtriſ necessitatib⁹ recurredi ad ipm̄.
d **A**uq̄d petuerim⁹. de p̄tincib⁹ ad nra ſalutē pſeu-
ranter: e **A**ccipiem⁹ ab eo. nō tñ ſemp ſtatim: ſed tpe
opozituo: nā aliq̄ differt petitiones fideliuz implere vt
nō ſic vilescat qd preſtat: z vt pliōri deſiderio z poſtu-
lationis reperitione meriti eis accrefeat: et ſubdiſ ratio im-
pletionis cu dr: t **Q**m̄ mandata ei⁹ custodim⁹ zc. ipe
aut̄ custodientibus mandata eius vitā eternam. p̄mitit
Math. xii. **S**i viſ ad vitā ingredi ſerua mandata: z fide-
lis eſt adimpiēdo. p̄miſſa: z q̄ ſint eius mādata ſubdit. d.
g **E**t hoc eſt mandatū ei⁹ zc. **D**ic accipie ſinglare. p̄ plu-
rali: q̄ ſia mandata eius oſtinent in fide p̄ dilectos opa-
te: Ro. xii. Plenitudo & legi eſt dilecto. b **E**t q̄ ſuat
man. ei⁹. p̄ dilectione adimpiēdo. i **I**n illo manet. ſic
amans iamato z ecoueroſo. k **E**t in hoc ſcm̄ q̄m ma-
net in nobis. dō mō. l **P**er ſp̄m̄. hoc eſt p̄ ſp̄m̄. m
Quē dedit nobis. ſi h̄ intelligat de brō iohē z alios aplis:
iſtud ſcire eſt p certitudine diuine reuelationis: ſi aut̄ de ali-
is ē p̄ pbabile p̄iecturā vt dictū eſt ſ. eo. ca. q. u. ſ.

Q **Q**arifſimi. **I**ec eſt ſcdm̄ p̄ principalis tractat̄ bu-
ius eplo: in q̄ b̄tus iobes agit de vbi incarnatione:
z p̄mo veritatē declarat. ſcdm̄ declaratiō ſi ait ſe po-
ſita maḡ eluceſtit: o de termināto veritatē ponit iurē oppoſi-
tā falſitatē. z diuidū in duas ptes: q̄ h̄ de terminat veritatē
in copatione ad docētes: ſcdm̄ ad audiētes: ibi. **J**pi de mū-
do ſunt zc. **C**irca p̄m̄ dicit. b **M**olite oſ ſp̄m̄ crede-
re. i. omni loquēti de ſp̄m̄ libiſ inter que incarnatio ſcdm̄ ē
de maioribus. c **S**ed p̄date ſp̄m̄. modus aut̄ p̄ban-
gi poſteca poſtetur: ſp̄m̄ primo poſit̄ ratio. p̄bandi cu dicitur

d **Q**m̄ multi pſeudo p̄p̄ete. i. multi doctořes falsi te-
incarnatione. e **E**tierū in mundū. ſ. cbion et che-
rintbus et dictum eſt ſ. et ſubditur modus p̄batiois
cum dicit: f **I**n hoc cognoscā ſp̄m̄ dei. i. loquē ſp̄m̄ ſp̄m̄ libiſ ex iſpiratiōne diuina. g **O**mnis ſpiriſ
z. et teo. i. loquē
tur et iſpirati-
one diuina: xp̄c
em ē nomē ſup-
poſitiū dupli-
natura. ſ. diuina
z humana in di-
uina ab eterno:
in diuina et tē-
pore. **T**ent iſgi-
tur in carne hu-
mana naturaz
assumēdo in vir-
gine: ſed venit i
carne naſcendo
de ea in carne al-
ſumpta: z ſic p̄z
q̄ veniſſe in car-
ne includit ve-
niſſe in carnem
quia ſcdm̄ ſp̄m̄
p̄m̄. p̄-
pter quod apo-
ſtol⁹ maḡ exp̄ſ
ſit ſcdm̄ q̄ ſp̄m̄
b. **E**t ois ſp̄m̄
q̄ ſoluit ieluz. ſu-
cut cbion z che-
rintbus negan-
tes ei⁹ diuina-
tē. z omnes male-
ſententes te in-
carnatione ver-
bi. i **E**x teo
nō eſt. i. nō loquē
ſubdiſ. k

tur ex ſpiritu diuino ſed maligno: iſeo ſubdiſ. k
Et hic eſt antichristus. nō in pſona ſed in figura vt di-
ctū eſt ſ. q̄. cap. z ſic pater litera ſeqns cu dī. **I**de q̄ audi-
tis zc. l **N**os ex teo eſt filoli. p̄ baptiſmū regnati
m. **E**t viciſis eū. ſ. ſiguralc̄z antiripi ſitenti ibi
ſchriftum eſte deum z verum hominem. **D**el viciſis eū
ideſt mundum deuinceſdo p̄cupiſcentiam oculorum z
carnis z ſuperbiā: vice que nomine mundi intelligā
tur. vt dictum eſt ſupra. n. ca. n **Q**uoniam maior
eſt qui in vobis eſt. ſp̄m̄ dei in quo viciſis p̄cupiſcen-
tias mundi ce nō virtute. p̄p̄ia. o **Q** uic in mu-
ndo. ideft q̄ ſpiritū maligiuſ qui habitat in homini-
bus mundanis z excitat p̄cupiſcentias predicas.
p **E**psi de mundo. **H**ic p̄ſequēter determinat ex pte
audientium. **C**irca q̄ ſciendum q̄ quilibet libenſ aud-
it illud ad quod p̄niciat̄ habet et opoſit̄ abor-
ret. iſeo hereticī in doctrina ſua larabāt boibus. mu-
danis delectabilia: z ſic faſilius peruerteret eos cir-
ca credibilia: et hoc eſt quod dicit: p **E**psi. ideft be-
retici q̄ ſunt figura antiripi. q **D**e mundo ſunt. id
eſt querentes buiſ mundi delectabilia. vnde dicit au-
gustin⁹ in libro de utilitate credēdi. hereticus eſt q̄ ali-
cui ſtemporalis commodi z marime glorie p̄incipatus
z ſui gratia falſas ac nouas opiniois gignt vel ſeq̄s.
q **I**deo de mundo loquitur. **U**bi ex abundantia cor-
diſ ſo loquitur. r **E**t mundus eos audit. nam ad
ea que predicanſ afficiunt. s **N**os ex teo ſumus.
regenerati. t **Q**ui nouit deū. ſide formata charita-
te. v **A**udit nos. acquiescendo doctrine noſtre.
r **Q**ui nō eſt ex teo nō audit nos. ſed magis abor-
ret doctrinam noſtrā. y **I**n hoc cognoscām ſp̄m̄
ſp̄m̄ veritatis z ſp̄m̄ errois. i. doctorem z di-
ſcipulūm veritatis z doctore ſe discipulūm errois falſi

Johannis. I.

a Charissimi. Pedarata veritate de verbi incarnatiōne hic reuertit ad tractandū de charitate de qua in h̄ibro principaliter intendit: vñz ex pcessu libri: qđ tractando de alijs interuiset de charitate: ad quā inducit hic quadruplici rōne. pruma sumē ex filiatōe dei

quā p̄ charitatē
sequimur: nāz ipa diuidit iter

filios regni: et p̄ dñtōis: iō dicit:

b Diligamus nos inuicē: qm̄ charitas ex deo est: i.a deo insu-

sa est. c Et oīs qd̄ dñlī. fra. su-

um ex deo na. ē. qz charitas ē qd̄ p̄cipiātō dī-

uine nature in nobis. d

Et cognoscit. Dic ponit ratō sedā q̄ accipiēt ex dei cognitiōe

quā debem⁹ appetere: et sic hāc

babem⁹ p̄ chari-

tate: nam sicut malitia volūta-

p̄ habitū vi-

ciosum puerit

rationis iudici-

um: ita eouer-

so bonitas eius

q̄ est p̄ charita-

tē causat inel-

lectu iudicū re-

ctum. ppter qđ dicit. s. Corint. ii. Quialis homo non sa-

pit ea que sunt sp̄us dei: sp̄alis aut̄ iudicat oīa. et hoc

est quod dī. d Et cognoscit deū. s. habens charita-

tem. e Qui nō diligit. dilectione charitatiua.

f Mō no. deū. i. notitia meritoria. g Qm̄ deus chari-

tas est. nō est p̄ hoc intelligendū q̄ deū sit charitas mo-

uens imm̄ediātē voluntātē humānā ad actū diligēti-

sine habitu medio: ut v̄ sentire m̄gr̄ sinuarum in. xvii.

di. primi libri: q; sic tollere ratō deflectabilē ab actu dili-

gendi nā habet p̄ficiens potētā facit actū. delectabiliē

v. ethic Deus aut̄ nō p̄t esse forma p̄ficiens potentia

voluntatis create: q̄. t̄. silt ratō meritinaz sic in actu

diligendi voluntas esset t̄mmodo mota: et sicut non dili-

geret liberē: nec p̄ p̄n̄ meritorie: deo tenet ab oīb̄ do-

ctoribus q̄ deus mouet ipam volūratē ad actū diligē-

di meritorii p̄ habitū charitatis infusum: sicut intelle-

ctū ad actū credēdi p̄ habitū fidei. Est igit sic intelligē-

dū: g Qm̄ deus charitas est. s. increata: sicut ēbo-

nitas et sapia ad cui cognitiōz rectā inclinat charitētē

habitū vt dicti ē supra. Obiectū em̄bū cognitionis

nō est verū absolute: sed verū diffuse se habens appeti-

tui rectō subtracta dilectione charitatiua q̄ facit ap-

petitū intellectuū rectū maxime circa deū nō remanet

talis cognition. h In hoc apparet. Hic ponit tercia

rō q̄ accipit ex dei imitatore q̄ est ex dilectione dei ad nos

i Missit deū filiū suū in mōdū. i. in būnātate assūpta.

k Et vivam⁹ p̄ cū vita grātie quā iſuit nobis: sicut

caput iſuit sensum: et motū mēbris suis. l S̄z q̄-

miam prior ipse diligit nos. diligere. n. ē velle alicui do-

nū. quicqd̄ aut bonitatem vel grātie vel glorie in no-

dis est vel p̄t esse: totū est a deo agentevoluntari.

m Et misit filiū suū p̄ficiationē. i. hostiā p̄ quā deus

pater nobis. p̄ficius redderē. n Pro p̄tis nr̄is.

s. tollendis. ex hoc p̄cludit intentū dicens. o Cha-

risimi tē. et p̄z līra. p Deū. Hic penit̄ q̄rta rō q̄ ac-

cepit ex diuina māsiōe in nobis: quā debem⁹ appetē sume.

z hāc facit charitatiua dilectio: nō aut̄ illo q̄ nō b̄ in p̄nti

vita: z h̄ est qđ dicit. p Deū nō vidit vñq̄. Erodi

xix. Nō videbit me hō et viuet. dicit en̄ aug. q̄ pcessu

suit paulo et moysi vidē oīwiaz cēntiā: s̄t̄c fuit in rāptu et

trāsitoie et nō mā-

sive: d q̄ mansiōe ē

bis sermo et patet

ex līra. q Si di-

ligam⁹ inuicē. cha-

ritatiue. r Deū

in nobis manet. si-

cū amatu in amā-

terque quidē man-

sio ē aliquālē ex

dē cū mansiōe p̄rie

Mābitus charita-

tis nō cuacuāt ad-

ueniente statu p̄rie

h manet et p̄ficiē: s

cognitio vie cuacu-

at. s Et chari-

tas ē in nobis p̄fie-

cta est. exponat si-

cet ē. q̄. ca. t

In h̄ cognoscim⁹

tc. exponat vt s. in

fine ca. p̄cedentis.

v Et nos vi. Su-

pra in p̄n. h̄u⁹ ca-

tractauit de incar-

natiōe v̄bi hic p̄fir-

mat dictā tēmīa-

tionē: et p̄mo facie

apostoli: scđo idu-

cat ad dilectionis

actū: bi. Deū cha-

ritas est. dilectionis

actū: t̄. et p̄ficiē: s

Et uisus deū. q̄

uerat cū v̄bi iſuit

et p̄ficiē: s

Et credim⁹. et p̄ficiē: s

Epistola

b3. i. timor seruuli debet pena: qz facit canere petim soluti
mo ne puniaſt no, ppter detestatōez vici nec, ppter vitan-
dā offendam deſiſcut mller bñs voluntatē adulterandi ab-
ſtinet aliquatenus a viro puniri. **r** Qui at tunet hoc
mo. **s** **N**ō eit pfecti caritate. i. nō b3 caritatē ipm; p-
ficiente. **O**lio mo-
da cunq; dicitur.

Ruorū dñe
Qui autem timet non est perfectus
in caritate. **N**os ergo diligamus
miserum deum: quoniam deus prior dilexit
nos. **S**i quis dixerit quoniam dili-
go deum et fratrem suum odierit:
medax est. **Q**ui enim si non diligit
fratrem suum quem videt: **T**enim
quem non videt quomodo potest diligere?
Et bene datum habemus a
deo: ut quod diligimus teum: dili-
gat et fratrem tuum. **G**a. v.

Quoniam iesus est ipse: ex deo natus est. Et omnis qui diligit eum quia genuit: diligit eum.

queret inducit ad
caritatem primi. d. v. **S**i quis dixerit quoniam diligere te. n. i.
caritas est. quia dilectio primi includitur in dilectione dei: et ad
hunc inducit rationem. d. x. **Q**ui enim non diligit fratrem suum
quem videt te. Ad cuius intellectum secundum quod duplum est ali-
quid cum dilecto sis: uno modo sicut id quod est ratio diligendi ei et
hunc modo bonum alicui est: et cum diligendi ipsum: nam enim quod dilig-
lit in quantum bonum. Alio modo sicut id quod est via quaedam ad
acquirendum dilectorum: et hoc modo visio alicui est cum dilectio
nisi est: non tamen sic quia ea ratione sit diligibile: quod est visibile: sed quod
per visionem hunc modo ducatur quis ad dilectorum est: ergo non oportet
quod illud quod est magis visibile sit magis diligibile vel quod
magis diligatur: sed hunc est illud quod prius nobis occurrit ad di-
ligendum: et hoc modo arguit apostolus: quod primus enim est ma-
gis nobis cognitus occurrit magis nobis diligendus: propter
quod si alius primus non diligit arguit potest deus non diligit: non
quod primus sit magis diligendus: sed quod nobis prius occurrit diligendum
per dictum est. Unde dicit gregorius omelie xxxviii. Et his qui animus
nouit surgit ad incognita quoniam non nouit: ut per hoc quod scit no-
tum diligere discat incognita amare et diligere: et sic intelligitur
quod dicitur hic. x. **Q**ui enim non diligit fratrem suum vi. et sic oc-
currunt sibi prior diligendus ratione similitudinis in specie. Ed. xiiii.
Quoniam ait diligit sibi fratrem te. et **D**eum quem non videt: et sic
primo non occurrit diligendum. 3. **Q**uo potest diligere quis
dixerit non est probabile: quod dilectio primi est quedam via ad
dilectionem dei: non tamen sequitur: propter hunc quod sit maior vel perfectior:
sed magis auctorius nam illud quod est prior in via generatiois
est posterior in ordine pfectiois: sicut per pueritiam et statu vi-
rili. 5. **C**eterum madatu benemissa a deo. Nat. xxi. ubi pice-
peru de dilectione primi iungit madato de dilectione dei.

In ca.iii. vbi dicitur in postill. Quidam de caritatem. Non est enim intelligenda quod de sit caritas mouens immediate voluntatem.

Additio.
Quis tunc quas tangit postill. ad ostendendū
quod nō est intelligendū deū esse caritatē mouentem
immediate voluntatē ad actū diligendi mentorū
sine aliā habitum medio sūt efficaces. et cetera a doctori
bus tenentur. Tamen vidēndū est quid dicendū sit ad au
ctoritates sanctorū precipue auctiūs ex quibus videtur
quod deus est illa dilectio qua homo diligit primū et in viii
de trini. dicit et in. xv. de trini. quod ita dicendū est. De caritas ē
sicut or. De sp̄s est. s manifestatū est quod ex centrali dicit
sper. et caritas ē sp̄e de centrali. Et q̄d q̄s auxiliis respo
decim est p̄m secūm tho. sed a scđe. q̄. triu. art. i. triu hoc p̄m

argumenti: q[uod] ip[s]a essentia diuina charitas est: sicut et sapia est et sicut bonitas est: vixit sicut boni dicunt bonitate q[uod] deus est et sapientes sapia q[uod] deus: q[uod] bonitas q[uod] for maliter boni sumus est principato q[uod]dā diuine bonitatis et sapia q[uod] formaliter sapientes sumus: est principato diuine

eu q̄ nat⁹ ex eo. ⁹ In h̄ cog-
scimus: qm diligim⁹ natos
tei cū tēn diligam⁹: ⁹ z man-
data ei⁹ faciam⁹ Hec ē eī ca-
ritas tei⁹ vt mādata ei⁹ cu-
stodiam⁹: ⁹ mādata ei⁹ gra-
via nō sunt. ⁹ Qm̄ om̄ qd̄
natū est ex teo⁹ vinct m̄dm⁹
⁹ hec ē victoria que vicit
mundū. ⁹ Sicut dicitur. ⁹ Con-

mūnō: fides nra. *Quis
est āt q̄ vincit mū dū: misi q̄
credit quoniā iesus ē filius
dei?* *Hic est qui venit p̄ a-
qua et sanguine iesus chri-
stus.* **Non in aqua solum**

natiōe. Et diu-
dit in duas partes qz primo continuat se p̄dictis im-
mediatē de dilectione p̄imi. scđo tractat de emanati-
one ybiābi. Deceſt victoria. Circa primum dicit: a

Quis q̄ credit. Fide charitate formata. b **E**m̄ie-
sus nazaren⁹. c **E**st xp̄s. in lege z. pp̄ct. pmissus
d **E**xpo nat⁹. est. o rectitatiōne baptismalem. e

cumq; hanc: aliter no diligaret sufficienter deu nisi cu³
eo diligaret membra eius. ideo subdit: s In hoc
cognito. qm dili-na. dei cum deu diligam?. nam dilectio

dei includit dilectiones, primum ut dictum est: sed quia amor dei non est ociosus operat enim magna si est: ut dicit Grego. homel. xx. ideo subdit. b Et mandata

Eccl. 2.10. canticum. psalmus. i. ad. i. b. **I**n mandata
eius faciamus. p. batio. n. dilectionis erubitione est operi.
Hec est enim charitas dei. i. hoc exigit dei charitas.
Attulam eius custodiamus. corde recte. e. d. 2. 202.

Ret man. eius confundamini. corde rei nego & ope
adipledo. Et ne aliquis se excusis. pte difficultate h remo
uet. d. **E**t mandata eius gra. no sunt. s. amaritua
illa ex tua terra scribuntur sunt etiam in

illa que de natura lui dura sunt et aspera: amor dei et
spes premij facit leuius: ideo subdit: in **Quoniams**
omne qd natu est ex deo. p fidē charitate formatā. n

Vincit mūdum. i. tentationes dyaboli mūdi et psecutiones. o Et bec. Posita p̄tinuatione dicta de dilectione primi hic p̄ter determinat de emanatione ver

*Et spūs est.tercio manifestatio-
nī intentio:ibi. Et hoc est testimoniu[m]. Circa primū officiu[m]*

intendit. ab illis hoc est testimonium. quia ea primi dñi
ando se ad hanc qd dixerat immediate. Qd qd natuz eis
deo vincit modum. ostendit qd sit illud qd facit vincere. di-

o Et hec est victoria q[uod] vincit mundu[m]. i.e. facit vincere
p Fides n[ost]ra. de vbo dei: nō subdit. q[uod] Quis ē autem
tem q[uod] vincit mū. nisi q[uod] credit. sicut formata. r Quid

iesus est filius dei naturalis, et quoniam eiusdem nature cum eo non identitate specifica: quia natura divisa non est divisibilis sicut humana: sed identitate numerali distinctus est in persona: et natura

Dicitur etiam in libro de Genesi capitulo 25 versus 26. quod Iacob dicit ad Esau. **S**icut tu es natus ex me necro quod dignes tibi genitum ab eo sunt vnius insuperposito. **s** **D**ic eis te filii eternali a pte geniti. **c** **Q**ui re in domini ad nos salvum est. **v** **P**er aquam ha-

¶ *Qui tecum imponit ac nos ianuam. v Per aqua baptis-
malē: qz p tactum sue sacratissime carnis in bapti-
smo dedit vim regeneratiā aquis.*

Johannis. I.

in aqua solū sicut iobānes bap. cui⁹ baptism⁹ solū lavabat corpora: s̄ nō auferbat p̄tā: sicut facit baptism⁹ Christi. a Sed in aqua ⁊ sanguine. i. in baptismo v̄tutem regeneratiū dñe: ⁊ sanguine ad infinitas alias si essent redimēdas sufficenter. b Et sp̄us ct. Hic p̄n̄ p̄m̄ dictē determinatiōis manifestatioēt est quadruplicēt nō enī ponunt h̄m̄ ordinē t̄pis vna fuit p̄ spiri- cūstanciū missio nem sup̄ aplos in signo visibili in testimonium q̄ iobās ad tex- terā p̄m̄ glori- ficiatus est cūs naturalis filius vñ cū ip̄o deus ⁊ de hoc testi- monio p̄dicit salua- tor̄ Joban. xv. Cū aut̄ venere paciūtus quez ego mittam vo- bis a patre spi- ritū veritatis q̄ a patre p̄cedit: ille testimoniu⁹ p̄hibebit te me- t̄boc est q̄d̄ dī- atur: b Et sp̄us. f. sanctus. c Et qui testificatur. cui⁹ testimo- niū nō p̄tē falsum. d Qm̄ Christus est veritas. i. dei pris filius q̄ p̄cedit a p̄te p̄ modū intellectus: et sic est cū verbū: idē cū est verbū ⁊ filius: p̄pter hoc il- la que p̄tinēt ad intellectum ut veritas ⁊ sapia ⁊ b̄m̄i appropriant̄ filio in diuinis. e Qm̄ tres sunt. hic ponit scđa manifestatio q̄ est p̄ aptam visionē nā ipa- dea trinitas manifestat se beatis q̄tum ad p̄sonaz di- stinctiōē: ⁊ verbū emanatōe a patre: et sp̄us. ab eth- q̄. et hoc est q̄d̄ dī: c Qm̄ tres sunt qui testimoniu⁹ dant in celo. veritatē manifestando: nā testimoniu⁹ dare est veritatē manifestare. f Pater. ingeni- tus. g Verbū. ab eo genitū. b Et sp̄usctis. p- cedens a p̄te ⁊ bō. i Et bi tres vñ sunt. in centia ⁊ sic vñus deus sup̄ oia glōsūs. k Et tres sunt. hic ponit tercia manifestatio q̄ ēp̄ Christi passiōne. in qua aia Christi fuit a corpore separata: ⁊ a corpore mortuo fluxeret sanguis ⁊ aqua: Job. xix. dicit igit̄. k Et tres sunt qui testimoniu⁹ dant in terra. veritatez filij dei mani- festando. l Sp̄us. i. aia xp̄i: in qua ad lymbū patr̄ de- scendit ⁊ eis se manifestauit: ondendo suā deitatiē ⁊ pa- ternalē. p̄uerteat: certū. n. deuū clare viderūt. p̄pter q̄d̄ dñs dixit latroni Luce. xxiij. Dic̄ meū eris in para- diso. m Aqua et sanguis. q̄ veritatē manifestant in ecclie sacramētis b̄ntibus efficaciā ex ip̄is: q̄ q̄d̄ sa- cramēta p̄ferunt̄ in fide ⁊ p̄fessiōe trinitatis. n Et bi tres vñ sunt. q̄d̄ auerunt̄ in assertione vñ⁹ veritatē. o Si testimoniu⁹. Hic ponit q̄rta manifestatio q̄ fuit p̄ sensiblē vocēnā in baptismo xp̄i: ⁊ ei⁹ trāfiguratiōne audita fuit vor sensibilis p̄is dicens⁹ de rō: Dic̄ filius meus dilect⁹. hic singularē dī: p̄ hoc ostendens q̄ ip̄e solus est eius naturalis fili⁹: et p̄ vñus cu⁹ ip̄o i natura et p̄sona distinctus: ceteri vñ q̄ plurificat̄ se ei⁹ filij adoptiui. dī g. o Testimoniu⁹ boim̄ recipim⁹ tanq̄ sufficiēt in rebus b̄nianis. p Testimoniu⁹ dei mai- est. i. certius: nam ei nō pot̄ subesse falsum: sicut subesse potest testimonio boim̄. et p̄ sequens est magis cre- dibile in rebus diuinis q̄ testimoniu⁹ hominū in bu-

manis. q Qm̄ testificatus est de filio suo. in transfigu- ratione et baptismo vt p̄dictū est. r Qui cre. in fil. dei ba. testi. dei in se. i. effec̄tu illi⁹ testimonij. s Qui non cre. filio. doctrine eius ac̄cēscendo. t Mendacē facit ei. s. dei patre q̄ dixit testificando: Hic est filius me⁹ dile- ct⁹. ⁊ adiūxit Ip̄m audite. vi habetur Matb. xviij. io sub- dit. v Quia n̄ cre. in testimonio. xpr̄ ex dictis. x Et hoc est. Dic̄ p̄n̄ p̄m̄ p̄dictē mani- festationis intentō et p̄sumo ex pte dei testificantis. scđo ex pte iobānis scri- bentis: ibi. h̄c scri- bo vobis. Circa p̄- mū scđndū q̄ p̄- dicē manifestatio- nis intentio ex pte dei est: q̄ hoies p̄b- sequat̄ eternā vi- ta: ⁊ hoc est q̄d̄ dī:

um: quoniā vitā eternā dedit nobis de⁹. ⁊ hec vita in filio eius est. Qui habet filiū dei⁹ habet vitā: qui n̄ habet filiū dei⁹ vitam non h̄z. Hec scribo vobis vt sci- atis qm̄ vitā hētis eternaz: q̄ creditis in noīe filij dei. Et hec est fiducia quā ha- bem⁹ ad te⁹: q̄r qd̄cūg pe- tierim⁹ h̄m̄ voluntatē eius 'audit nos: Et scim⁹ q̄r au- dit nos: q̄cqd̄ petierimus. Scimus qm̄ habemus pe- titiones q̄s postulam⁹ ab eo. Qui scit trēs suū peccare p̄tē ad mortē: petat ⁊ et dabit ei vita peccati nō ad

x Et hoc est testi- moniu⁹. i. intentio eius sine finis. y Qm̄ vitā eternaz de- sit nob̄ de⁹. Si. n. accipiat vita bea- ta formaliter q̄ est vi- sio et fruitio diui-

na: sic dedit eā in p̄nti in spe ⁊ in futuro in re: ⁊ de p̄nti illis qui iā sunt in beatitudine. Si autem accipiat vita beata obiectu⁹: sic dei filius rōne deitatis est ip̄a visio beā p̄n- cipaliter: in cui⁹ aspectu beati reficiūt interius. ⁊ rōne bu- manitatis scđario: in cui⁹ aspectu reficiūt exterius. si- cut dicit aug. sup̄ lob. Et sic quodāmoco dedit nob̄ filiū suū verū de⁹ ⁊ verū hominē ideo subdit: z Et becy- ta in filio suo est. s. obiectu⁹. a Qui h̄z filiū dei. p̄ fidē charitate formata. b Habet vitā. s. b̄tām̄ in spe: et si- baber filium p̄ visionē ⁊ fruitionē habet eam in re. c

Qui nō h̄z filiū dei. hoc modo vel illo: d Vita nō ha- bet. p̄sileat: quia sicut affirmatio sequit̄ ad affirmationē ita negatio ad negationē. e Dec̄ scribo. Dic̄ p̄nter po- nit intentio iobānis scribentis: et p̄: uno q̄tū ad bonūz habēntis: scđo q̄tū ad iām̄ habēntib⁹. Scim⁹ q̄r. prima in diuas. h̄m̄ duplex bonū p̄sequēdū: scđo ibi. Et hic est. Cir- ca primū scđndū q̄ voluntas b̄ti iobānis p̄formis erat voluntati dei testificantis: et o intēdebar q̄ illi q̄r̄ scribe- bat p̄ hoc vitā beata p̄secreter: ideo dicit. f Dec̄ scri- bo tē. q̄ creditis. fide p̄ dilectionē opante. f In nomi- ne filii dei. si tñ p̄secreteris. g Et hec est fiducia. Dic̄ po- nit scđm̄ bonū p̄sequēdū. s. orōnū suā effectu⁹: ⁊ p̄prio il- lud ponit: scđo circa hoc q̄ndā distinctionē facit ibi. Qui scit. Circa primū dicit: g Et hec est fiducia quā habe- mus ad deū. s. ad dei filiū. b Quia q̄d̄cūq̄ petierimus fini voluntatē eius. s. beneplaciti. i Audit nos. non ta- men semp̄ statim: sed tempore p̄petenti. k Et scimus q̄ audit nos quisquid petierimus. quod ē intelligendū q̄n̄ petito est p̄ia. p̄ se ⁊ p̄seuerans. his enim p̄currentib⁹ semp̄ erudit̄. et sic est intelligendū q̄d̄ subdit. l

Samus tē. quia repetitio est eiusdē ad maiorem assertio- nem. m Qui sat. Dic̄ p̄sequenter circa petitionē pro peccatorib⁹ facit quandā distinctionē dicens: m Qui scit frēm̄ suū peccare peccati nō ad mortē. id est ex- cludendo impenitētā finalē: quia quis moritur et in pec- cato mortali peccat. n Perat orando. pro eo. o Et dabatur ei vita. s. gratia: q̄ talis peccator in grā morie- tur de quo hoc scit. tñ q̄ sit p̄tēr non ad mortem sciri nō potest nisi q̄ diuinam rcuelationem.

Epistola

p. Est p̄t̄m ad mortem. s. finalis impenitentia qua quis in p̄t̄m mortali moritur. q. Nō p̄ illo dico ut roget q̄s. q; nō ē orandū p̄ damnatis. Et si ipso viuēte sciret q̄ est̄ te presatis s̄lī nō esset p̄ eo orandū ut pena eterna euerderet p̄t̄ dicunt aliqui. Posset t̄n̄ orari p̄ eo ut min⁹ pecareti; t̄ per oīs mihi puniret in inferno: sed q̄t̄ hoc ne sc̄t q̄t̄ q̄libet peccator q̄t̄ diuini vint potest redire ad gratiā: iō. p̄ oībus peccatorib⁹ adhuc viuentibus est orandū. r. Qis iniq̄uitas. i. transgresio diuinoꝝ preceptoꝝ que contineat equitatem iusticie.

s. Peccatum est mortale. t. Et est p̄t̄m ad morte

siquis in eo pseueret usq; ad finē vi-

te inclusus. v. Scimus. Hic po-

nit int̄co b̄t̄ ioh. circa bonū iam ba-

būt̄: et est duplex: secundū ponit ibi. Et

scimus. Intentio

de beati iobis est assecutae filios dei p̄ adoptione d̄ vi-

tatioꝝ p̄t̄i morta-

lis. si voluerint q̄ donum gratie: qd̄ iam habent. ido dicit:

v. Scimus q̄ omnis qui natus est ex deo. per gratiam baptismalem. x. Non peccat. q̄diu in ea stat. et intel-

ligit de peccato mortali quod nō potest stare cum gratia.

y. Sed generatio dei. i. p̄ gratia p̄ quā p̄stituit in q̄dāz esse diuino ſugnaturali. z. Conſeruat eū. qntū est de se

a. Et malignus nō tanget eū. inducendo ad mortale recatuz nisi voluntarie declinet a statu gracie ſubſiendendo ſe maligno: p̄ p̄t̄m mortale ex liberi arbitrii deſtitutilitate.

b. Scimus q̄m ex deo ſumus. Si hoc reſeraſ ad ap̄los q̄

erant in gratia p̄firmatiꝝ te hec p̄ revelatione certifica-

ti: iſtud poterant ſcire p̄ certitudine. Si aut̄ reſeraſ ad ali-

os iustos est q̄ p̄babile p̄iecturā ſicut dictū eſt ſupra.

c. Et mūndus totus. i. boies in delectabilibus mundi fi-

nem ſuū ponentes. d. In maligno. s. in malo igne co-

cupiſcentes: Pofitus eſt. f. Scimus. Hic ponit ſecun-

dum bonū babūt̄. s. dei cognoscere cū dicit: f. Et scimus

qm̄ filius dei venit. in mūndū. g. Et dedit nobis ſenſu-

vt cognoscamus verū dei. hoc. n. dedit ap̄olis q̄m ap̄uit il-

lis ſenſum dat ſenſum cognoscendi dei p̄ fidē: q̄a babens ſcit

ſebabere illā: ſalē illā: q̄ eſt ex audiū q̄uis nesciat ſe b̄re

charitatē. h. Et ſimus in vero filio eius. c. a alerens p̄

fidei. Ap̄li d̄o cognouerūt ſe eē in eo p̄ fidē charitate for-

matā et hoc eſt certitudinaliter: alij d̄o iūſt̄ p̄iecturaliter.

i. Hic eſt verus deus. s. filius q̄ eſt vn⁹ de⁹: cū patre in hoc

exaudiū eroz̄ oīm negantiū rpi veram deitatem. k. A

vita eterna. s. obiectiuꝝ ut p̄dictum eſt eo. ca. vlt̄. dicit.

l. Filiali custo. vos a ſimulacris. i. a cultu idolatrie: p̄

hoc inſinuans q̄ diligenter ſtudeant in cultu vniꝝ veri dei

inſepabilitate permanere. Amē. hoc dicit ad p̄cedentū p̄fir-

mationē. m. In ca. v. vbi d̄i in poſtil. Om̄i oī q̄d̄ natum

eſt ex deo.

Additio.

Q̄rca hoc q̄d̄ dicitur bic. Hec eſt victoria q̄ vincit

in mūndū fides noſtra. attendendū eſt q̄ aposto-

lus ſupra hebre. r. dicit de sanctis q̄ p̄ fidē viceſt̄

regna. unde p̄ſideranda eſt diſſerentiā inter itas duas vi-

ctorias que ſunt p̄ fidem: quia per yñā dicitur yñā re-

gna. et p̄ alia dicitur yñā mundus. Ad qd̄ ſciendū q̄ antiqui. i. patres sub veteri te. ex̄t̄ ſi p̄ fidē viceſt̄ regna ſicut moyses egyptuꝝ iōſue ebaaneam: dauid idumeā: et bmoi que ſunt regna p̄ticularia: et hoc c̄ p̄t̄ in hiſtorijs ve. te. ſ sancti ſub no. te. in primitiva ecclē-

ſia ex̄t̄ ſi: nō ſo

lū q̄ ſidevicerū

regna ſed etiā

mundū: et iō te

eis dicit: Hec e

victoria q̄ vi-

cit mundum ſu-

des noſtra. Lu-

ius rō eſt nazil-

le leſtū ſi tor-

menta mūdys

q̄ ad morte pa-

tientio immobi-

liter in fidem ma-

net: non ſolum

vniꝝ regnū vel

plura regna vi-

cit ſed mūnduz

mūndus. n. ogre

gatus nō poſſet

amplius facere

q̄ vnu boiem q̄

iōm multiplici-

ter torquere et

finaliter interſi-

cere et ideo fan-

cti qui iſta ſuſti-

nuerūt p̄ fidem

totū mūndū vice

runt: ſupando

oia que mūndus p̄ illos poſſet facere: iurta illud. Lu. xii

Me terremi ab illis q̄ occidūt corpus et poſthoc n̄

habent amplius q̄d faciat. Antiqui tū quibmoi doctri-

nam nō habuerūt explicitā q̄bo nec exemplo exp̄tam:

licet p̄ fidem vicerūt regna aliqua ut dictū eſt: nō ta-

men mūndū per hoc vicerunt: q̄ forte dicereſ q̄ ſi plu-

ra regna fuſſent p̄gregata p̄tra eos non poſſuerūt ea

vincere ſicut illa pauca vicerunt. unde notanor dicit

de illis q̄ p̄ fidem vicerunt regna nō mūnduz ſi

de noſtra. et de iſta materia vide plenius in additōe

ſupra dicta ad hebre. r.

Epifola Iohannis ſecunda. Caplin. j.

Enior: electe domine. Noſt̄ ſt̄ beatus Jo-

hannes in epifola prima inſtruit fides

generaliter: hic p̄nt̄ in duabus epifolis

inſtruit aliquas pſonās ſp̄aliter. Niudit

aūt̄ hec epila in treſ p̄tes. ſ. ſalutatiſem p-

ſectionem et conſuſionem ſcda ibi: ſauſus ſum. ter-

cia ibi: Plura habens ſcribere. In prima parte notat

primo pſona ſalutans: cum dicit: a. Enior. 2. hoc

rōne etatis pueſte et ſtatus ſeu offici. illi. n. qui tū re-

gebant ecclēſias ſenes vel ſeniores dicebant rōne di-

ſcretionis et maturitatis in moribus: in re rectores d̄o

ecclēſiarū qui tūc erant in asia: iobes erat principalis

orio dicit hic: Enior. ſecundo notant pſona ſalutat-

cū dicitur. b. Electe dñe et natis eius. erat em

magna et nobilis domina nomine electa babens plē ſa-

milia ſidelem et ministros ecclēſie ſuſtentabat. c.

Quos ego diligo in veritate. i. charitatiua dilectione

abſeq̄ fallacia et ſimulatione. d. At nō ego ſol⁹ ſi et

om̄s q̄ cognouerūt veritatem. i. om̄nes fideles q̄ cogne-

ruſt̄ rpi q̄t̄ ſp̄a veritas. e. Propter veritatem. ſ. ſi

dei et bone vite. f. Que p̄manet in vobis. p̄ grām.

g. Et vobiscū crit in eternuꝝ. p̄ gloriā q̄ eſt gra ſum-

ma. tercio ponit ſurata bona: cū d̄r. b. Si rō

bis ſt̄ grātia. iustificans. i. Misericordia. p̄t̄ ſe-

catis p̄fentis debitam relaxat̄. k. Pax. i. eterno